

[Lindenskov]

der ikke automatisk sættes i kraft for det færøske samfund.

Det er mit håb, at arbejdet her i tinget må bidrage til gavnlige løsninger af de opgaver, der skal løses, og at det gode samarbejde mellem regering/folketing og landsstyre/lagting må fortsætte.

Det færøske lagting er for første gang, siden hjemmestyret indførtes i 1948, opløst i utide, kun 2 år efter, at der var valg sidst, og der er udskrevet lagtingsvalg til den 8. november.

Jeg håber, at det nye landsstyre må kunne fortsætte det gode samarbejde, men det er givet, at de opgaver, som vi efter lagtingsvalget kommer til at stå over for, vil blive af grundlæggende betydning for det færøske samfund. Jeg tænker her på bestræbelserne, der fortsat må udfoldes til sikring af det færøske samfunds eksistensgrundlag som fiskerination.

Statsministeren meddelte, at regeringen i 1981 vil optage forhandlinger med Færøernes landsstyre om en færøsk råstofordning, der skal bunde i en særlig lov om råstoffer i Færøernes undergrund.

Ligeledes nævnte statsministeren den svære økonomiske krise, som fiskeflåden, fiskeriet, er inde i.

Vi må erkende, at det ofte må være svært for regeringen at skulle tage stilling til de forskellige rigsdeles særinteresser, specielt på fiskeriområdet, også når der skal tages hensyn til færøske særinteresser.

Jeg vil mene, at vi meget nøje bør overveje problematikken omkring rettighederne inden for rigsfællesskabet i undergrundsspørgsmålet såvel som i sammenhæng med de råstoffer, der skal bringes op af havet.

Løsningen af fiskeflådens økonomiske krise, som delvis bestod i låntagning til fiskeskibene i foråret for at undgå, at færingernes livsnerve blev lammet, har haft en gavnlig effekt. Eksportforøgelsen ligger i øjeblikket på 15 pct. i forhold til 1979, og man regner med en total eksportforøgelse for 1980 på 20 pct. eller 100 mill. kr.

Jeg skal her påpege betydningen af afsætningsmulighederne for fiskeprodukter. I øjeblikket er der visse afgifter for eksport af vore produkter til EF. Dette forhold gør det sværere for færøsk industri at forædle fiskeprodukter, men jeg håber, at det med regeringens medvirken kan lykkes at opnå ord-

ninger, der kan bedre afsætningsmulighederne for færøske fiskeprodukter til EF-området.

Her bør vel også tilføjes, at de fiskeriaftaler, som landsstyret har opnået i forskellige fangstområder med udenrigsministeriets betydelige medvirken, har været afgørende for det positive resultat.

Selv om færingerne fangst er steget ganske betydeligt i færøsk område i forhold til før fiskerigrænsseudvidelserne, skal vi fortsat fiske ca. 40 pct. af fangstmængden i andre farvande end færøske. Det er således fremdeles af allerstørste betydning for erhvervslivet, at vi opnår fiskeriaftaler med andre nationer, her indbefattet EF-landene.

Uden for EF-området har vi i øjeblikket fiskeriaftaler med Island, Norge, Sovjet, Canada, Sverige, Polen, Østtyskland, Surinam og Guinea-Bissau, og vi har udnyttet disse aftaler i alle lande undtagen Guinea-Bissau. Men denne række af aftaler bekræfter blot, hvor nødvendigt det er for færingerne uafbrudt at være på vagt efter nye fangstmuligheder, andre fiskepladser. Selv om dette indebærer betydelige omkostninger, store udfordringer og uforholdsmæssigt store investeringer, er det blot en yderligere understregning af, hvor nødvendigt det er for færingerne med råstoffer til sikring af samfundets eksistensgrundlag.

I det forløbne folketingsår har regeringen og folketinget i flere tilfælde medvirket med økonomiske midler, således at betydelige samfundsopgaver kunne løses til uundværlig gavn for det færøske samfund. Jeg tænker her bl.a. på bevillingen til Klaksvig sygehus, retsvæsenet på Færøerne og Nordens Hus i Tórshavn. Ligeledes er der sket en betydelig forbedring af de åndssvages, de evnesvages, forhold på Færøerne, og en del af de færinger, der tidligere har været under forsorg i Danmark, er nu vendt hjem til gode forhold. Der er al grund til at udtale stor tilfredshed med disse resultater.

Til slut skal jeg blot udtrykke mit håb om, at det arbejde, der nu er i gang i socialministeriets færøsk-danske udvalg med forbedring af de sociale pensioner og ændring af forsorgsloven for øje, må kunne gennemføres i dette folketingsår.

Steenholdt (Grøn!):